

ಭಾರತಚೀನಾ ಬಲಾಬಲ		
	ಭಾರತ	ಚೀನಾ
ಜನಸಂಖ್ಯೆ	138 ಕೋಟಿ	144 ಕೋಟಿ
ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	32.87 ಲಕ್ಷ ಚ.ಕಿ.ಮೀ	95.97 ಲಕ್ಷ ಚ.ಕಿ.ಮೀ
ರಕ್ಷಣಾ ಬಜೆಟ್	4.71 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.	13.57 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.
ಸೈನಿಕರು	14 ಲಕ್ಷ	21.8 ಲಕ್ಷ
ಟ್ಯಾಂಕ್	4200	3200
ಆರ್ಟಿಲರಿ (ಫಿರಿಂಗಿ)	5067	9726
ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನ/ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್	2123	3210
ಯುದ್ಧನೌಕೆಗಳು	214	780
ವಿಮಾನವಾಹನ ನೌಕೆ	1	2

ಯುದ್ಧದ ಭೀತಿ ದೇಶದ ಇತರಡೆ ಕಾಡಿದಷ್ಟು ಗಡಿಪ್ರದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿದಂತಿಲ್ಲ. ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆ, ಸೈನಿಕರ ಮುಖಾಮುಖಿ ಹೋರಾಟ, ಸೈನ್ಯ ಜಮಾವಣೆಯಂಥ ಭೀತಿದಾಯಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಘಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಲೇಹ್‌ಗೆ ಹೋಗುವ ಹೆದ್ದಾರಿ ಸಮೀಪದ ಗಗನ್‌ಜೇರ್ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಜೀವನ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ

1987: ರಕ್ತಹರಿಸದ ಸಂಘರ್ಷ

20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಲಡಾಖ್ ಸಮೀಪವೇ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕಳಿದಿದ್ದವು. ಗಡಿಗೆ ಸೇನೆಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಭಾರತೀಯ ಸೇನಾಪಡೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲೀಮು ಸಹ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಸೇನಾ ತುಕಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಯುದ್ಧೋಪಕರಣಗಳು ಚೀನಾ ಗಡಿಗೆ ಬಂದವು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಚೀನಾ ಕಮಾಂಡರ್‌ಗಳು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಅತ್ತ ಕಡೆಯೂ ಸೇನಾ ಜಮಾವಣೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಸೇನಾ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡವು. ಉದ್ದಿಗ್ಧತೆ ಶಮನಗೊಂಡಿತು.

ದೌಲತ್ ಬೇಗ್ ಓಲ್ಡಿ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾಲೆ

ಏಪ್ರಿಲ್ 2013ರಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ಸೇನಾ ತುಕಡಿ ದೌಲತ್ ಬೇಗ್ ಓಲ್ಡಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯು ಈ ನೆಲೆಗೆ 1000 ಅಡಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನೆಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಎರಡೂ ಸೇನೆಗಳು ತಮ್ಮ ನೆಲೆಗಳ ಸುತ್ತ ಮುಳ್ಳುತಂತಿಗಳನ್ನು ಹರಡಿ, ಭಾರೀ ಯುದ್ಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಸಂಘರ್ಷ ತೀವ್ರವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಗೋಚರಿಸಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ, ನೆಲೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಲು ಎರಡೂ ಸೇನೆಗಳ ಕಮಾಂಡರ್‌ಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವ ನಿಯಂತ್ರಣ ರೇಖೆಯ ಗೊಂದಲ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

2017 ಮಧ್ಯೆ ಸಿಲುಕಿತು ಭೂತಾನ್

ಜೂನ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಭೂತಾನ್ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ದೋಕಲಾ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ರಸ್ತೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸತೊಡಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತವು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿತು. ಚೀನಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶವು ನೇರವಾಗಿ ಭಾರತದ ಗಡಿಗೆ ತಾಗಿದಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಲವು ವಿವಾದಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಲೆಯ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು, ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತ ಭಾರತೀಯ ಯೋಧರು ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದರು. ಚೀನೀಯರು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಲು ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಉದ್ದಿಗ್ಧತೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು. ಪರಸ್ಪರ ಕಲ್ಲುತರಾಟದಿಂದಾಗಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯಾಳುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದರು. ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡವು. ಸೈನಿಕರು ಹಿಂದೆ ಸರಿದರು.

ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಚೀನಾ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿತು.

2020: ಸಂಘರ್ಷ, ಸಾವುನೋವು

ಪಾಂಗೊಂಗ್ ತ್ಸೋ ಸರೋವರದ ಸಮೀಪ ಹಲವು ಬಾರಿ ಭಾರತ-ಚೀನಾ ಸೈನಿಕರು ಕೈಕೈ ಮಿಲಾಯಿಸಿದ್ದರು. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ ಯೋಧರನ್ನು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಬಳಸಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕಾಯಿತು. ಚೀನಾ ಪಾಳಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾವು ನೋವು ಸಂಭವಿಸಿವೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಸಂಘರ್ಷ ನಡೆದ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮೀಪವೇ ಚೀನಾ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧೋಪಕರಣಗಳು, ಸೈನಿಕರ ಸಾಗಾಣಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಟ್ರಕ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಯುದ್ಧೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದೆ. ಭಾರತವೂ ಸೇನಾ ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿದೆ. 2017ರ ದೋಕಲಾ ಪ್ರಕರಣದ ನಂತರ ವರದಿಯಾದ ಗಂಭೀರ ಸಂಘರ್ಷವಿದು. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೆ ಇದು ಮುನ್ನುಡಿಯಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂಬ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆ-ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಚುಟುಕು, ಚುರುಕಾಗಿರಲಿ. ಇ-ಮೇಲ್: feedback@sudha.co.in